

NIEUWSBRIEF

STICHTING KERMIS-CULTUUR NEDERLAND

4 November 2012

November 2012 en het kermisseizoen 2012 zit er weer op. Er zijn nog enkele kleine kermissen in Limburg in november en in december zijn er nog de nodige winterevenementen. De dagen worden korter en de nachten langer. Reden om lekker met een kop warme chocolade of alvast een oliebol te genieten van deze nieuwe nieuwsbrief. Om in de sfeer van de feestdagen te komen gaat het over een engel, een fraai artikel over de Cakewalk “van Janvier naar Reemer” en gaan we in 2013 kennis maken met de “Mach 5”.

Wonderen bestaan nog.

In de vorige nieuwsbrief vermeldden wij nog de verdwijning van een engeltje dat op de miniatuur-luchtschommel van Bert van Houten bevestigd zat. Op de kermismatinee van Sint-Michielsgestel werd ontdekt dat dit verdwenen was. Een dag na het verschijnen van de vorige nieuwsbrief liet een baas zijn hond uit in Sint-Michielsgestel. De hond kwam uit de struiken met een beeldje. De eigenaar nam het beeldje mee en lichtte de eigenaresse van een café in dat betrokken is bij de Michaelsdag van zijn vondst. Bert van Houten was de koning te rijk toen hij hoorde dat het beeld gevonden was. Bert : “het leukste van alles is dat mijn engeltje helemaal niet is beschadigd, zelfs het lampje brand nog”.

Van Janvier naar Reemer

Door Hans Meesters

Van Janvier naar Reemer.

Meer dan 90 jaar familievermaak op de Ettense zomer kermis.

Kermis is een volksfeest, waarbij de familie Janvier al sinds vorige eeuw leverancier is van dit vermaak. Ze maakten er een levenswerk van om mensen te amuseren met draaimolens en hun, vooral niet te vergeten, stoom carrousel, het hele land (boeren, burgers en buitenlui) genoot ervan. Hun vermaakzaken, met later daarbij ook het Lunapark, oftewel in de volksmond beter bekend als de cakewalk met het fantastische orgel en prachtig front, vormt voor menig een nu nostalgische gedachten aan die tijd. De familie Janvier voerde in die tijd het kermispektakel aan, waarbij goede en slechte tijden elkaar afwisselden.

De familie Janvier had in die tijd een heel attractiepark waarmee ze destijds door het land reisde. Buitenlandse avonturen waren echter niet zo succesvol.

Het waren ondernemers met moed en vernieuwingsdrang daarvoor geroemd en geprezen, graag geziene exploitanten, een begrip voor velen.

In de loop der tijden is de familie Janvier een beetje van het kermistoneel verdwenen, maar de naam Janvier leeft voort, ook in het Markiezenhof in het kermis museum in Bergen op Zoom en in het boek “Alles draait...ik zie sterretjes”, geschreven door Dimph Nelemans, een van de vele kermisfanaten. De plaats Bergen op Zoom was en is overigens nog steeds hun thuishaven. Hoewel verdwenen, neen toch niet helemaal, want nadat George Reemer die exploitatie van het Lunapark had overgenomen, bleef toch de naam Janvier in de geschiedenisboeken gehandhaafd. George was namelijk getrouwd met een vrouw uit de Janvier dynastie, namelijk Lena.

We zien ze nog zitten in de kassa samen met George.

De Janviers en hun aangetrouwde/ kinderen/kleinkinderen waaierden uit en nog steeds leeft de familie voort en siert menig kermisplein op met hun attracties, zoals cakewalk, autoscooter, gebakkraam enz.

Alleen de naam Janvier komt steeds minder voor op de attracties en is vervangen door, onder andere “de Reemers”.

Menig Ettenaar en Leurenaar denkt met weemoed terug aan de tijd dat hun prachtige creaties op de Markt en Lange Brugstraat stonden opgesteld, vertier verzorgend voor de burger die zich toen eens per jaar lekker uit kon leven. Ook nu nog en dat al meer dan 90 jaar staat Chris Reemer, zoon van George, nog elk jaar op de Etten-Leurse zomerkermis en in het najaar “op de Leur”.

Tijden veranderen, attracties veranderen, het is daarom een fantastische prestatie van onze Bergen op Zoomse gasten dat zij al die jaren hebben overleefd en Etten en Leur blijven verblijden met hun komst. De stoomcarroussel is verdwenen, staat nu in de Efteling, maar de bewegende bruggen, de ton en de rolmat zijn gebleven en op het front schitteren nu honderden lampjes.

Van de façade van glitter en goud zoals die in de dertiger tot vijftiger jaren werd opgebouwd op menig kermisterrein is nu in al zijn glorie de moderne cakewalk overgebleven.

Het orgel is vervangen door muziek die nu uit de luidsprekers knalt, maar het is een gegeven dat leeftijdsgenoten nog mooie tintelende herinneringen hebben aan de familie Janvier (werd ook wel eens in de volksmond uitgesproken als Jan4) en nu Reemer.

Tegenwoordig is de kermis een van de velen vermaak mogelijkheden die gelukkig nog als een van de grootste evenementen te boek staat, al wordt het voor exploitanten steeds moeilijker om een goed belegde boterham te verdienen.

Volgens Chris is daarbij de oorzaak het hoge pachtgeld en het gegeven dat vroeger kermis het enige vermaak was, waarbij hele volksstammen dit festijn kwamen opluisteren. Nu is er van alles te doen waardoor wij het niet makkelijk hebben. Bovendien kwam de televisie erbij, de pretparken kwamen en komen steeds meer op en vergeet niet de euro die werd ingevoerd, voor ons een zeer nare gewaarwording. En vergaat a.u.b. ook de economische crisis niet deze dagen.

Dat de “inkomprijzen” van attracties zo hoog zijn heeft hier allemaal mee te maken. Als gemeenten hun pachtprijs, beter bekend als staangeld, naar beneden zouden brengen en wij ook niet allerlei andere gemeentelijke onkosten hoefden te betalen, zou dat voor ons en de consument een zegen zijn.

Zover is het, helaas, nog niet. Toch houden we de moed er in, aldus Chris, ik wil de 100 jaar in Etten-Leur volmaken. Mijn herinneringen aan de Ettense en Leurse kermis zijn goed, vandaar dat wij graag hier blijven

komen. De cakewalk is niet weg te denken hier, het is een soort relikwie geworden die gekoesterd dient te worden, ook in moeilijke tijden als deze.

Het wagenpark is de laatste jaren gemoderniseerd en dat is eens wat anders als vroeger toen we hier nog met de trein aankwamen en met paard en pakwagens de Markt op reden. Het is eigenlijk allemaal snel gegaan. Vroeger was het ook niet zo moeilijk om personeel te krijgen, al hield menig ouder toch wel hun opgroeiende dochter(s) in de gaten, want het was een uitdaging om “vriendjes” te worden met kermisklanten. Menig echtpaar is op de kermis “gekoppeld” en ach, onkruid vergaat niet. Het doet me nog wel denken aan de tijd van vroeger, toen hele families onze attractie bezochten, dat was altijd een feest op zich, ook voor ons.

Kortom Etten-Leur we zijn er weer bij dit jaar.. Wij bieden amusement voor een ieder, jong en oud, geen dure entreprijzen zoals de attractieparken. Wij zijn het pretpark dat reist, dat zit in ons bloed. Wees welkom bij alle kermisexploitanten die dit jaar weer voor een kermis zorgen die uitnodigt om bezocht te worden. “Haal de plaatsbewijzen aan de kassa”.

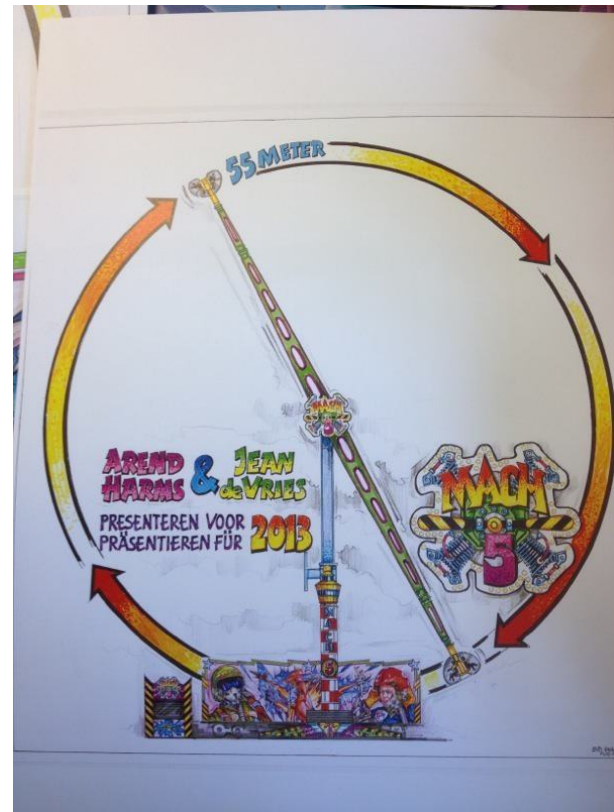
Hans Meesters

Mach 5

Arend Harms en Jean de Vries kondigen voor 2013 de 'Mach 5' aan.

De 'Mach 5' is een Booster van maar liefst 55 meter hoog. De 'Mach 5' is daarmee een van de eerste attracties voor het nieuwe kermisseizoen voor 2013.

Voor de liefhebbers die 55 meter hoog het luchtruim willen verkennen een sensationele ervaring.

Overlijdenbericht mevr. Baeyens – de Nil

Op 19 oktober 2012, is na een kort ziekbed overleden mevrouw Margaretha Baeyens-de Nil op de leeftijd van 94 jaar.

Mevrouw Baeyens was de weduwe van Karel Baeyens, de oprichter/eigenaar van het bekende Vlaamse attributenbedrijf l'Autopède. Ze heeft het bedrijf vanaf het begin in 1946 tot het einde dit jaar meegemaakt.

Zoals bij zoveel goeddraaiende ondernemingen was ze als echtgenote een belangrijke kracht, steun en vraagbaak op de achtergrond voor haar man Karel.

Haar succesvolle leven is voltooid en we kijken er met dankbaarheid op terug.

Wij wensen haar zoon Alain en verdere familie veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

Piet Winkelmolen

Historisch kermistransport :

Op 16 oktober j.l. was het een jaar geleden dat de site www.historisch-kermistransport.nl online ging. Ruim 1800 foto's verder en ruim 16.000 bezoekers uit zo'n 15 landen is de site een toegevoegde waarde geworden voor de kermis (transport) liefhebber. De komende periode krijgen de verschillende kermissen in Nederland de aandacht met

updates vol prachtige foto's. Speciale dank hiervoor aan Henri van der Caay. Ook Rik Meeder voorziet het archief voor de site van fraaie foto's. Op facebook is er een pagina aangemaakt voor historisch-kermistransport. Naast een hoop bevriende kermis exploitanten, levert het ook mooie reacties over de site op en bijzondere foto's vanuit de exploitanten.

Nieuw op de site is het item "veranderingen". Een opbouw gaat bij de kermisexploitant soms meerdere vrachtwagens mee. Ook bij de verkoop van een attractie verandert het wagenpark. Ook pakwagens etc. wisselen van eigenaar en gedaante. In het archief zijn veel voorbeelden hiervan te vinden, en die worden geplaatst op de sub-pagina's van "veranderingen".

Marcel van der Sluis

Foto : DAF FA 2600 DKA uit 1973 en middenbouw van Douwens Polyp, afloop kermis Naaldwijk 1990 - foto Henri van der Caay

De nieuwsbrief is gemaakt ter promotie van Stichting Kermis-Cultuur en de activiteiten van deze stichting. Daarnaast zal er aandacht besteed worden aan kermis gerelateerde zaken.

Heeft u een stukje voor onze komende nieuwsbrieven of heeft u aanvullingen of verbeteringen ? Dan kunt u altijd contact met ons opnemen via e-mail-adres webmaster@kermisvantoen.eu.

Bezoek ook onze Stichting websites op :

www.kermiscultuur.nl

www.historisch-kermistransport.nl

www.kermishistorie.nl

Met dank aan Hans Meesters, Bert van Houten, Piet Winkelmolen, Jean de Vries en Marcel van der Sluis.

Eindredactie nieuwsbrief : Godrie Spijkers.

© 2012 Stichting Kermis-Cultuur Nederland

